

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 7. júna 2005 *

Vo veci C-17/03,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Holandsko) z 13. novembra 2002 a doručený Súdnemu dvoru 16. januára 2003, ktorý súvisí s konaním:

Vereniging voor Energie, Milieu en Water,

Amsterdam Power Exchange Spotmarket BV,

Eneco NV,

proti

Directeur van de Dienst uitvoering en toezicht energie,

* Jazyk konania: holandčina.

za účasti:

Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV, predtým Samenwerkende ElektriciteitsProductiebedrijven NV,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans a A. Rosas (spravodajca), sudcovia J.-P. Puissechet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, M. Ilešič, J. Malenovský a U. Lõhmus,

generálna advokátka: C. Stix-Hackl,

tajomník: M.-F. Contet, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. júna 2004,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Vereniging voor Energie, Milieu en Water, v zastúpení: I. VerLoren van Themaat a M. het Lam, advocaten,

- Amsterdam Power Exchange Spotmarket BV, v zastúpení: P. W. A. Goes, advocaat,

- Eneco NV, v zastúpení: J. J. Feenstra, advocaat,

- Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV, v zastúpení: J. de Pree a Y. de Vries, advocaten,

- holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster, splnomocnená zástupkyňa,

- francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a C. Lemaire, splnomocnení zástupcovia,

- fínska vláda, v zastúpení: T. Pynnä a A. Guimaraes-Purokoski, splnomocnené zástupkyne,

- nórska vláda, v zastúpení: K. B. Moen a I. Djupvik, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: H. Støvlbæk, M. van Beek a A. Bouquet, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 28. októbra 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie konania o prejudiciálnej otázke sa týka výkladu jednak článku 86 ods. 2 ES, jednak článku 7 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 27, 1997, s. 20; Mim. vyd. 12/002, s. 3, ďalej len „smernica“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi podnikmi Vereniging voor Energie, Milieu en Water, Amsterdam Power Exchange Spotmarket BV a Eneco NV na jednej strane a Directeur van de Dienst uitvoering en toezicht energie (riaditeľ správy pre výkon a kontrolu v odvetví energetiky, ďalej len „DTE“ alebo „kontrolór prevádzky sústavy“) na druhej strane vo veci rozhodnutia DTE vyhradiť prednostne časť

kapacity cezhraničnej prenosovej sústavy pre dovoz elektrickej energie do Holandska pre Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor BV (ďalej len „NEA“), predtým v čase, keď došlo k sporu v konaní vo veci samej, Samenwerkende Elektriciteit-Productiebedrijven NV (ďalej len „SEP“).

Právny rámec

Právo Spoločenstva

- 3 Smernica stanovuje druhú fázu liberalizácie trhu s elektrickou energiou v Európskom spoločenstve. Podľa svojho odôvodnenia č. 2 smeruje k vytvoreniu konkurenčného vnútorného trhu s elektrickou energiou.
- 4 Podľa odôvodnenia č. 4 smernice „vytvorenie vnútorného trhu s elektrickou energiou je osobitne dôležité na to, aby sa zvýšila efektívnosť výroby, prenosu a rozvodu tohto produktu, pričom by sa posilnila bezpečnosť dodávok a konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva...“
- 5 Podľa odôvodnenia č. 5 smernice „vnútorný trh s elektrickou energiou je potrebné vytvárať postupne, aby sa priemysel mohol pružne a organizovane prispôbiť svojmu novému prostrediu, a aby sa zohľadnili rôzne spôsoby, akými sú v súčasnej dobe organizované elektroenergetické sústavy“.
- 6 V odôvodnení č. 25 smernice je upresnené, že „každý prenosový systém musí podliehať centrálnemu riadeniu a kontrole, aby sa zabezpečila bezpečnosť,

spôľahlivosť a výkonnosť systému v záujme výrobcov a ich zákazníkov;... mal by byť menovaný prevádzkovateľ prenosového systému a mal by byť poverený prevádzkovaním, údržbou a, ak je to potrebné, rozvojom systému;... prevádzkovateľ prenosového systému sa musí správať objektívne, transparentne a nediskriminačne.“

- 7 V poslednom odôvodnení tejto smernice sa uvádza: „táto smernica predstavuje ďalší stupeň liberalizácie;... aj potom, čo nadobudne účinnosť, pretrvávajú určité prekážky v obchode s elektrickou energiou medzi členskými štátmi;... na základe získaných skúseností bude možné podať návrhy na zlepšenie fungovania vnútorného trhu s elektrickou energiou. ...“
- 8 Článok 7, ktorý je zahrnutý v kapitole IV smernice s názvom „Prevádzkovanie prenosovej sústavy“, stanovuje:

„1. Členské štáty vymenujú alebo požiadajú podniky s vlastnými prenosovými sústavami, aby vymenovali — na obdobie, ktoré stanoví príslušný členský štát s prihliadnutím na efektívnosť a ekonomickú rovnováhu — prevádzkovateľa sústavy, ktorý bude zodpovedný za prevádzkovanie, zabezpečenie údržby, a ak to bude potrebné, aj za rozvoj prenosovej sústavy v danej oblasti a za jej prepojenie s inými sústavami tak, aby sa zabezpečila spoľahlivosť dodávok.

2. Členské štáty zabezpečia prípravu a uverejnenie technických pravidiel, ktoré stanovujú minimálne technické, konštrukčné a prevádzkové požiadavky na pripojenie výrobných zariadení, rozvodných systémov, priamo pripojených zariadení odbera-

teľov, prepájacích obvodov a priamych vedení k sústave. Tieto požiadavky zabezpečia vzájomnú spoluprácu sústav a sú objektívne a nediskriminačné. ...

3. Prevádzkovateľ systému zodpovedá za riadenie energetických tokov v sústave, so zohľadnením výmeny energie s ostatnými prepojenými sústavami. Zodpovedá za bezpečnosť, spoľahlivosť a výkonnosť energetickej sústavy a v tejto súvislosti aj za zabezpečenie dostupnosti všetkých potrebných pomocných služieb.

...

5. Prevádzkovateľ systému nediskriminuje žiadnych užívateľov ani skupiny užívateľov systému, najmä nie v prospech svojich dcérskych spoločností alebo účastinárov.

...“

- 9 Prvá veta článku 16 smernice, zahrnutého do kapitoly VII tejto smernice s názvom „Organizácia prístupu do sústavy“ upravuje, že pre takúto organizáciu si členské štáty môžu vybrať medzi zmluvným prístupom do sústavy a postupom jediného kupujúceho. Podľa druhej vety toho istého článku sa „oba typy postupov riadia objektívnymi, transparentnými a nediskriminačnými kritériami“.

10 Článok 24 ods. 1 a 2 smernice upravuje:

„1. Členské štáty, v ktorých s ohľadom na ustanovenia tejto smernice nebude možné plniť záväzky alebo záruky prevádzky vydané pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice, môžu požiadať o prechodný režim, ktorý môže Komisia povoliť, pričom okrem iného zoberie do úvahy veľkosť sústavy, ktorej sa to týka, úroveň vzájomného prepojenia sústavy a štruktúru elektroenergetiky tejto krajiny. Komisia informuje členské štáty o takýchto žiadostiach predtým, než prijme rozhodnutie, pričom zoberie ohľad na zachovávanie mlčanlivosti. Rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

2. Prechodný režim bude mať obmedzenú dobu trvania a bude viazaný na dobu skončenia platnosti záväzkov alebo záruk spomínaných v odseku 1. Na prechodný režim sa môžu vzťahovať výnimky z kapitol IV, VI a VII tejto smernice. Žiadosti o prechodný režim musia byť oznámené Komisii najneskôr jeden rok od nadobudnutia účinnosti tejto smernice.“

Vnútroštátna právna úprava

11 Na základe článku 2 zákona o úprave výroby, dovozu, prenosu a predaja elektrickej energie (Elektriciteitswet) zo 16. novembra 1989 (*Staatsblad* 1989, s. 535, ďalej len „EW 1989“) spoločnosť určená na tento účel (ďalej len „určená spoločnosť“) bola poverená v spojení s koncesionármi dbať na spoľahlivé a účinné fungovanie

verejného rozvodu elektrickej energie za čo najnižšie možné náklady zdôvodnené s ohľadom na spoločnosť.

- 12 Na základe článku 34 EW 1989 mala iba určená spoločnosť povolenie dovážať do Holandska elektrickú energiu určenú pre verejný rozvod.

- 13 Na základe článku 35 EW 1989 táto spoločnosť nemala právo uzatvárať zmluvy o dovoze elektrickej energie určenej pre verejný rozvod bez súhlasu príslušného ministra. Tento minister mohol odmietnuť dať svoj súhlas, iba ak si to vyžadoval záujem na riadnom zásobovaní elektrinou a elektrickou energiou.

- 14 Určenou spoločnosťou v zmysle článkov 2, 34 a 35 EW 1989 bola spoločnosť SEP, ktorej právnym nástupcom sa stala od 1. januára 2001 spoločnosť NEA.

- 15 Zákon o úprave výroby, prenosu a dodávky elektrickej energie (Elektriciteitswet) z 2. júla 1998 (*Staatsblad* 1998, s. 427, ďalej len „EW 1998“) prebral smernicu a zrušil EW 1989 s účinnosťou od 1. júla 1999.

- 16 Po nadobudnutí účinnosti EW 1998 previedla SEP prevádzku sústavy vysokého napätia na svoju dcérsku spoločnosť TenneT BV (ďalej len „TenneT“). Vlastníctvo

tejto sústavy bolo v roku 2001 prevedené na Saranne BV (ďalej len „Saranne“), tiež dcérsku spoločnosť SEP. V priebehu toho istého roku sa štát stal postupne vlastníkom TenneT a potom Saranne.

- 17 Na základe článku 16 EW 1998 má TenneT za úlohu najmä zriadiť a udržiavať uvedenú sústavu, zaistiť jej spoľahlivosť a bezpečnosť, zaistiť dostatočnú rezervnú kapacitu a dodať tretím osobám elektrickú energiu dovážanú do Holandska a vyvážanú z Holandska do zahraničia.
- 18 Na základe článku 24 EW 1998 musí prevádzkovateľ sústavy zabezpečiť výrobcom, sprostredkovateľom, poskytovateľom a kupujúcim prístup k elektrickej energii za rovnakých podmienok.
- 19 Kontrola nad prevádzkou sústavy a nad prevádzkovateľom sústavy bola zverená na základe EW 1998 riaditeľovi DTE. Ten podlieha z pohľadu služobnej hierarchie ministrovi hospodárstva, ktorý mu môže dávať tak individuálne, ako aj všeobecné pokyny.
- 20 Najmä na základe článku 36 EW 1998 vyhlásil DTE na návrh prevádzkovateľa systému podmienky prístupu do sústavy.

- 21 Na tento účel prijal DTE rozhodnutím z 12. novembra 1999 podmienky prevádzkovania cezhraničnej prenosovej sústavy (ďalej „kódex sústavy“).
- 22 Najmä na základe bodov 5.6.4 a 5.6.7 kapitoly 5 kódexu sústavy na rok 2000 bolo z 3 200 MW dovoznej kapacity elektrickej energie dodávanej cez medzinárodné sústavy 1 500 MW rezervovaných prednostne pre SEP na prenos elektrickej energie, ktorá bola predmetom kúpnych zmlúv podpísaných SEP v súlade s článkom 35 EW 1989.
- 23 Ide o tri kúpne zmluvy na elektrickú energiu, ktoré SEP uzavrela s cieľom splniť svoju úlohu upravenú v článku 2 EW 1989.
- 24 Tieto zmluvy boli uzavreté:
- v roku 1989 s Électricité de France na nákup 600 MW ročne do 31. marca 2002 a 750 MW ročne od 1. apríla 2002 do 31. marca 2009,
 - v roku 1989 s Preussen Elektra AG na nákup 300 MW ročne do 31. decembra 2005,

— v roku 1990 s Vereinigte Elektrizitätswerke Westfalen AG na nákup 600 MW ročne do 31. marca 2003 (ďalej len všetky tri zmluvy „medzinárodné zmluvy SEP“).

25 Neskôr bolo prednostné pridelenie ročnej kapacity cezhraničného prenosu elektrickej energie na obdobie nasledujúce po roku 2000 v prospech SEP vyslovene upravené prechodným zákonom o odvetví výroby elektrickej energie (Overgangswet elektriciteitsproductiesector) z 21. decembra 2000 (*Staatsblad* 2000, s. 607, ďalej len „Overgangswet 2000“).

26 Tento zákon vo svojom článku 13 ods. 1 stanovuje:

„Prevádzkovateľ vnútroštátnej sústavy vysokého napätia prideliť na žiadosť spoločnosti určenej na prenos elektrickej energie maximálne 900 MW do 31. marca 2005 vrátane a maximálne 750 MW od 1. apríla 2005 až do 31. marca 2009 vrátane, pokiaľ cieľom tohto prenosu je realizácia zmlúv uzavretých roku 1989 a 1990 medzi určenou spoločnosťou na strane jednej a Électricité de France, Preussen Elektra AG a Vereinigte Elektrizitätswerke Westfalen AG na strane druhej, v znení platnom k 1. augustu 1998, pokiaľ sú tieto zmluvy ešte platné. ...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

27 Žalobkyně v konaní vo veci samej podali sťažnosť proti 5. kapitole kódexu sústavy, ktorú prijal DTE.

28 Rozhodnutím zo 17. júla 2000 DTE zamietol uvedenú sťažnosť. Uznal, že privilegiá priznané spoločnosti SEP predstavujú prekážky pre dobré fungovanie trhu s elektrickou energiou. Zároveň uviedol, že efektívna hospodárska súťaž na trhu výroby elektrickej energie v Holandsku je ešte značne obmedzená, takže hospodárska súťaž sa môže prakticky rozvíjať iba vo vzťahu k elektrickej energii vyrobenej v zahraničí. V tejto súvislosti pripomenul, že kapacita cezhraničného prenosu, ktorá je k dispozícii, je 3 200 MW a že jej zvýšenie by bolo nákladné. Na základe toho dospel k záveru, že prednostné pridelenie pre spoločnosť SEP na zostávajúce obdobie platnosti medzinárodných zmlúv so sebou naďalej nesie závažné obmedzenia dovozných možností, a teda obchodu s elektrickou energiou pre iné podniky na trhu.

29 Napriek tomu DTE zdôvodnil svoje zamietavé rozhodnutie tým, že sa domnieva, že ide o platné dlhodobé zmluvy uzavreté spoločnosťou SEP v súlade s právnymi predpismi platnými v rozhodujúcom období a na výkon služby vo všeobecnom hospodárskom záujme v zmysle článku 86 ES. Okrem toho EW 1998 neobsahoval žiadne ustanovenie spôsobilé spochybniť platnosť týchto zmlúv, takže tieto zmluvy museli byť v zásade realizované. Rozviazanie existujúcich zmlúv by so sebou prinieslo neprípustný zásah do právnej istoty zmluvných strán, ako aj značnú finančnú škodu. Na strane druhej realizácia týchto zmlúv nezaťažuje celkovú kapacitu medzinárodného prenosu.

30 Žalobkyne v konaní vo veci samej podali voči tomuto rozhodnutiu DTE žalobu na College van Beroep voor het bedrijfsleven. Tvrdia, že toto rozhodnutie porušuje články 28 ES, 81 ES, 82 ES a 86 ES, porušuje zásadu zákazu diskriminácie uvedenú v článku 7 ods. 5 smernice a v článku 24 EW 1998, ako aj zásady nediskriminácie a objektivity. Toto rozhodnutie takisto neberie do úvahy záujem podporiť rozvoj obchodu na trhu s elektrickou energiou v zmysle článku 36 tohto zákona. Tieto žalobkyne okrem toho tvrdia, že metóda pridelovania podľa kódexu sústavy musí byť

kvalifikovaná ako „technické predpisy“, a teda že mala byť o nich Komisia informovaná v súlade so smernicou Rady 83/189/EHS z 28. marca 1983 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 109, s. 8).

- 31 V tejto súvislosti sa College van Beroep voor het bedrijfsleven rozhodol prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. a) Možno sa odvolávať na článok 86 ods. 2 ES na odôvodnenie, že sa podniku, ktorý bol predtým poverený poskytovaním služby vo všeobecnom hospodárskom záujme a ktorý z tohto titulu prijal určité záväzky, po ukončení tejto zvláštnej úlohy, ktorá mu bolo zverená, priznalo ešte osobitné právo s cieľom splniť tieto záväzky?

b) V prípade kladnej odpovede na túto otázku je režim, ktorý stanovuje prednostné pridelovanie (zostupným spôsobom) polovice až štvrtiny kapacity cezhraničného prenosu elektrickej energie predmetnému podniku počas obdobia desiatich rokov, napriek tomu neplatný, pretože:

— nie je primeraný — verejnému — záujmu, ktorému slúži,

— ovplyvňuje obchod v rozsahu, ktorý je v rozpore so záujmom Spoločenstva?

2. a) Má sa článok 7 ods. 5 [smernice] vykladať tom zmysle, že zásada zákazu diskriminácie, ktorá je v ňom obsiahnutá, sa obmedzuje na uloženie povinnosti prevádzkovateľovi sústavy zdržať sa akejkoľvek diskriminácie pri prístupe do sústavy prostredníctvom technických predpisov?

Je v prípade kladnej odpovede na túto otázku potrebné kvalifikovať metódu pridelovania týkajúcu sa kapacity cezhraničného prenosu elektrickej energie ako technický predpis v zmysle uvedeného ustanovenia?

- b) Pokiaľ musí byť metóda pridelovania kvalifikovaná ako technický predpis alebo pokiaľ sa článok 7 ods. 5 smernice neobmedzuje na technické predpisy, je režim pridelujúci prednostne kapacitu cezhraničného prenosu na základe zmlúv uzavretých v rámci osobitnej verejnej úlohy v súlade so zásadou zákazu diskriminácie uvedenou v tomto článku?“

O druhej otázke

- 32 Podstatou druhej otázky vnútroštátneho súdu, ktorú je potrebné preskúmať najskôr, je, či zásade zákazu diskriminácie upravenej v článku 7 ods. 5 smernice odporujú opatrenia, aké sú v bodoch 5.6.4 a 5.6.7 kódexu sústavy, ako aj v článku 13 ods. 1

Overgangswet 2000 (ďalej len „sporné opatrenia“), ktoré pridelujú prednostne v prospech SEP časť kapacity dovozu elektrickej energie, aby bola schopná plniť povinnosti vyplývajúce z medzinárodných zmlúv ňou uzavretých, keď bola poverená úlohou dohliadnuť na spoľahlivé a účinné fungovanie verejného rozvodu elektrickej energie za čo najnižšie možné náklady a s ohľadom na spoločnosť.

- 33 Najprv je potrebné konštatovať, že článok 7 ods. 5 smernice sa vzťahuje na prevádzkovateľa vnútroštátnej elektrickej prenosovej sústavy (rozsudok zo 14. apríla 2005, AEM a AEM Torino, C-128/03 a C-129/03, Zb. s. I-2861, bod 56). Aj keď podľa všetkého kódex sústavy vydaný DTE nemôže byť pripísaný holandskému prevádzkovateľovi elektrickej sústavy TenneT, nič to nemení na tom, že vnútroštátny súd sa pýta Súdneho dvora na dosah tohto ustanovenia.
- 34 V rámci spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, stanovenej v článku 234 ES, je výlučne vecou vnútroštátneho súdu posúdiť vzhľadom na osobitné okolnosti jednotlivého prípadu nevyhnutnosť rozhodnutia o prejudiciálnej otázke, ako aj relevanciu otázok, ktoré dáva Súdny dvor. Súdny dvor môže zamietnuť návrh podaný vnútroštátnym súdom iba vtedy, ak je zjavne zrejmé, že požadovaný výklad práva Spoločenstva nesúvisí so skutočnosťou alebo s predmetom sporu vo veci samej, alebo pokiaľ ide o všeobecnú alebo hypotetickú otázku (pozri najmä rozsudky z 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, Zb. s. I-4921, body 59 až 61; z 27. novembra 1997, Somalfruit a Camar, C-369/95, Zb. s. I-6619, body 40 až 41, a z 13. júla 2000, Idéal tourisme, C-36/99, Zb. s. I-6049, bod 20).
- 35 Vo veci samej sa zdá, že prevádzkovateľ sústavy prijal konkrétne opatrenia, ktoré znemožnili prístup do sústavy najmenej jednej zo žalobkyň v konaní vo veci samej,

spoločnosti Eneco NV, podľa bodov 5.6.4 alebo 5.6.7 kódexu sústavy. Vnútroštátny súd mal preto dôvod predpokladať, že výklad článku 7 ods. 5 smernice je nevyhnutný pre rozhodnutie sporu vo veci samej. Je teda potrebné vykladať toto ustanovenie vzhľadom na body 5.6.4 alebo 5.6.7.

36 V rozsahu, v akom sa spor vo veci samej týka štátnych opatrení, ktoré nemožno pripísať prevádzkovateľovi siete, je potrebné sa rovnako odvolať na článok 16 smernice. Z tohto ustanovenia totiž vyplýva, že pokiaľ pre organizáciu prístupu do sústavy môžu členské štáty zvoliť medzi formou zmluvného prístupu alebo formou jediného kupujúceho, obe formy musia byť uskutočnené v súlade s objektívnymi, transparentnými a nediskriminačnými kritériami (rozsudok AEM a AEM Torino, už citovaný, bod 57). Tento článok 16 tak zakazuje členským štátom organizovať prístup do sústavy diskriminačným spôsobom.

37 Článok 13 ods. 1 Overgangswet 2000, podľa ktorého na rok 2001 a nasledujúce roky prevádzkovateľ sústavy priznáva spoločnosti SEP prednostný prístup k cezhraničnej prenosovej sústave elektrickej energie, bol prijatý po podaní žaloby vo veci samej. Je preto potrebné skúmať toto ustanovenie z pohľadu zásady zákazu diskriminácie upravenej článkom 16 smernice.

38 Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti článku 7 ods. 5 smernice, toto ustanovenie sa neobmedzuje podľa žalobkyní v konaní vo veci samej na technické predpisy, ale zakazuje aj opatrenia, akými sú dotknuté opatrenia.

- 39 Holandská, francúzska, fínska a nórska vláda, ako aj Komisia zhodne tvrdia, že článok 7 ods. 5 smernice sa neuplatňuje len na technické predpisy. Myslia si však, že dotknuté opatrenia nepredstavujú diskrimináciu zakázanú uvedeným ustanovením.
- 40 Naopak podľa názoru NEA, keďže sa ostatné odseky článku 7 smernice týkajú uvedených technických predpisov, je potrebné z toho odvodiť, že jeho odsek 5 sa tiež týka výlučne technických predpisov. Z dôvodu, že sporné opatrenia nemôžu byť kvalifikované ako technické predpisy, nespádajú do rozsahu pôsobnosti článku 7 ods. 5 smernice.
- 41 Pri výklade ustanovenia práva Spoločenstva je nutné vziať do úvahy nielen jeho doslovné znenie, ale aj vzájomný kontext a ciele, ktoré Spoločenstvo sleduje právnou úpravou, ku ktorej patrí (pozri najmä rozsudky zo 17. novembra 1983 vo veci 292/82, Merck, Zb. s. 3781, bod 12; z 21. februára 1984 vo veci 337/82, St. Nikolaus Brennerei, Zb. s. 1051, bod 10, a zo 14. októbra 1999, Adidas, C-223/98, Zb. s. I-7081, bod 23).
- 42 Po prvé, článok 7 ods. 5 smernice je vyjadrený všeobecným spôsobom, keď stanovuje, že „[prevádzkovateľ systému] nediskriminuje žiadnych užívateľov ani skupiny užívateľov systému“. Znenie tohto ustanovenia neobsahuje žiadny údaj svedčiaci v prospech restriktívneho výkladu obmedzeného na technické predpisy.

- 43 Po druhé, z kontextu článku 7 smernice vyplýva, že jeho odsek 5 nemôže byť obmedzený na technické predpisy. Odsek 2 toho istého článku totiž už upravuje, že technické predpisy nesmú byť diskriminačné. Pokiaľ by zásada zákazu diskriminácie, ktorá je upravená v odseku 5, bola obmedzená na technické predpisy, zásada upravená v odseku 2 by nemala žiadny význam.
- 44 Po tretie, pokiaľ ide o ciele smernice, odôvodnenie č. 25 smernice upravuje bez toho, aby stanovilo akékoľvek obmedzenie na technické predpisy, že prevádzkovateľ systému „sa musí správať objektívne, transparentne a nediskriminačne“.
- 45 Na základe už uvedeného je potrebné dospieť k záveru, že článok 7 ods. 5 smernice sa neobmedzuje na technické predpisy, ale musí byť vykladaný v tom zmysle, že sa uplatní pri každej diskriminácii.
- 46 Rovnaký záver je jedine možný v prípade článku 16 smernice. Zásada zákazu diskriminácie, ktorá je v ňom upravená, je totiž vyjadrená všeobecným spôsobom a musí byť vykladaná v spojení s článkom 3 ods. 1 tejto smernice, podľa ktorého sa členské štáty zdržia akejkoľvek diskriminácie, pokiaľ ide o práva a povinnosti energetických podnikov.
- 47 Pokiaľ ide o otázku, či sporné opatrenia predstavujú diskrimináciu porušujúcu smernicu, je potrebné pripomenúť, že ustanovenia tejto smernice, ktoré vyžadujú,

aby činnosť prevádzkovateľa sústavy a činnosť štátu pri uskutočňovaní prístupu do sústavy nebola diskriminačná, sú konkrétnym vyjadrením všeobecnej zásady rovnosti [pozri rozsudok AEM a AEM Torino, už citovaný, bod 58, ako aj analogicky v rozsahu, v akom sa týka článku 40 ods. 3 druhého pododseku Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 34 ES ods. 2, druhý pododsek ES), rozsudok z 5. októbra 1994, Nemecko/Rada, C-280/93, Zb. s. I-4973, bod 67, a v oblasti obrany proti dumpingovým dovozom zo strany tretích štátov rozsudok z 27. januára 2005, Europe Chemi-Con (Nemecko)/Rada, C-422/02 P, Zb. s. I-791, bod 33].

- 48 Zákaz diskriminácie, ktorý patrí medzi základné zásady práva Spoločenstva, vyžaduje, aby sa v rovnakých situáciách nepostupovalo odlišným spôsobom, pokiaľ taká odlišnosť nie je objektívne odôvodnená (pozri najmä rozsudok Nemecko/Rada, už citovaný, bod 67).
- 49 Na základe sporných opatrení bolo roku 2000 spoločnosti SEP prednostne pridelených 1 500 MW z 3 200 MW kapacity cezhraničného prenosu elektrickej energie, čo zodpovedá 47 % disponibilnej kapacity. Maximálna kapacita vyhradená prednostne pre NEA od roku 2001 až do 31. marca 2009 je 750 MW v súlade s článkom 13 ods. 1 Overgangswet 2000, čo zodpovedá 23,4 % disponibilnej kapacity. Ako tvrdí spoločnosť Eneco NV, bez toho, že by jej bolo v tomto bode odporované, jej žiadosť o pridelenie kapacít na dovoz elektrickej energie bola podľa sporných opatrení TenneT odmietnutá a spoločnosť následkom toho nemohla uskutočniť dodávku elektrickej energie, ktorú sa zaviazala dodať svojim zákazníkom po liberalizácii trhu. Konkurenti SEP boli teda v značnom rozsahu ekonomicky znevýhodnení, o to viac, že, ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, hospodárska súťaž vo veci dodávok elektrickej energie do Holandska sa môže prakticky rozvíjať iba vo vzťahu k elektrickej energii vyrobenej v zahraničí.

- 50 Treba konštatovať, že prednostný prístup do sústavy cezhraničného prenosu elektrickej energie priznaný SEP a následne NEA predstavuje v zmysle sporných opatrení odlišné zaobchádzanie.
- 51 NEA, ktorú v podstate v konaní podporuje holandská a francúzska vláda, však tvrdí, že jej situácia nie je porovnateľná so situáciou iných podnikov. Nakoniec, medzinárodné zmluvy boli uzavreté so SEP v čase, keď bola vlastníkom sústavy vysokého napätia a rozvodní. Tieto zmluvy boli uzavreté v rámci plnenia úloh všeobecného hospodárskeho záujmu na základe EW 1989, ktorých predmetom bolo zabezpečiť zásobovanie Holandska elektrickou energiou ďalej predávanou za rozumné ceny.
- 52 Pred liberalizáciou trhu s elektrickou energiou v Holandsku bola SEP fakticky jedinou spoločnosťou, ktorá sa zaoberala dovozom elektrickej energie a ktorá bola poverená úlohou všeobecného hospodárskeho záujmu dbať na spoľahlivé a efektívne fungovanie verejného rozvodu elektrickej energie za čo najnižšie možné náklady a s ohľadom na záujmy spoločnosti.
- 53 Na základe postupnej liberalizácie trhu však prebráním smernice SEP stratila monopol na dovoz. Trh dovozu sa otvoril iným konkurenčným podnikom. V tom istom čase, odo dňa nadobudnutia účinnosti EW 1998, SEP nebola poverená plnením príslušnej úlohy.

- 54 Preto je dôležité zistiť, či odlišné zaobchádzanie, ktoré spočíva v udelení prednostného prístupu do cezhraničnej prenosovej sústavy elektrickej energie SEP a následne NEA, je v zmysle sporných opatrení odôvodnené s ohľadom na smernicu.
- 55 NEA, a ako v podstate aj holandská a nórska vláda tvrdia, že také odlišné zaobchádzanie je odôvodnené na základe okolnosti, že SEP bola zaviazaná v súvislosti s plnením svojich úloh vyplývajúcich z uzavretých dlhodobých zmlúv. Tieto zmluvy sú charakteristické vysokými fixnými nákladmi a relatívne nízkymi cenami za MW a mohli by viesť k značnej penalizácii spoločnosti NEA, pokiaľ by nemohla doviesť predpokladané množstvo elektrickej energie pre neexistenciu dostatočnej kapacity cezhraničnej prenosovej sústavy. Táto okolnosť odôvodňuje prednostné zaistenie určitej kapacity tejto sústavy spoločnosti NEA.
- 56 Toto tvrdenie je neprijateľné.
- 57 Na účely oslabenia určitých následkov liberalizácie upravuje smernica v článku 24 možnosť použitia prechodného režimu za určitých okolností. V zmysle tohto ustanovenia sa členské štáty môžu domáhať udelenia výnimiek, najmä z kapitol IV a VII smernice, ktoré zahŕňajú články 7 a 16, keď záväzky alebo záruky prevádzky priznané pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice nemožno splniť s ohľadom na ustanovenia tejto smernice.
- 58 Vzhľadom na uvedené osobitné ustanovenie regulujúce mimoriadne situácie, ktoré vyplývajú z právneho stavu, ktorý existoval pred nadobudnutím účinnosti smernice,

existencia diskriminácie v zmysle článku 7 ods. 5 a článku 16 tejto smernice sa musí posudzovať bez ohľadu na tieto mimoriadne situácie.

59 V súlade s článkom 24 smernice musia žiadosti o výnimku podať členské štáty najneskôr do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tejto smernice. V zmysle toho istého ustanovenia rozhodnutie prijíma Komisia, ktorá je povinná vziať do úvahy okrem iného veľkosť a úroveň prepojenia sústavy, a takisto štruktúru elektroenergetického priemyslu príslušného štátu. Okrem toho pred prijatím rozhodnutia musí Komisia informovať o týchto žiadostiach členské štáty, ktoré tak majú možnosť sa k nim vyjadriť. Prechodný režim musí byť časovo a miestne obmedzený zaniknutím predmetných záväzkov alebo záruk.

60 Holandské kráľovstvo sa mohlo vo vhodnom čase odvolať na článok 24 smernice pri žiadosti o dočasnú výnimku z článku 7 ods. 5 a článku 16 smernice v prospech SEP, a to formou žiadosti o možnosť prednostného pridelenia časti kapacity cezhraničného prenosu elektrickej energie pre tento podnik. Holandské kráľovstvo však tak neurobilo a až po uplynutí stanovenej lehoty podalo žiadosť o kompenzáciu časti finančných strát, ktoré vznikli SEP pri plnení medzinárodných zmlúv uzavretých s cieľom plniť úlohy v rámci skoršieho výkonu služby vo verejnom záujme (pozri rozhodnutie Komisie 1999/796/ES z 8. júla 1999 týkajúce sa žiadosti Holandského kráľovstva o prechodný režim v súlade s článkom 24 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 319, s. 34, bod 44). Holandské kráľovstvo sa nedomáhalo povolenia sporných opatrení a Komisia nemohla povoliť plánované opatrenie, pretože bolo oznámené po uplynutí lehoty.

- 61 Postup, kritériá a hranice upravené v článku 24 smernice by sa však stali bezpredmetnými, ak by bolo uznané, že členský štát môže jednostranne a bez zachovania predmetného postupu uplatniť odlišné zaobchádzanie s dovozcom elektrickej energie na základe úvah, ktorými je schopný odôvodniť v zmysle článku 24 smernice výnimku z článku 7 ods. 5 a článku 16 tejto smernice.
- 62 Na jednej strane totiž odlišný výklad by ohrozil dosiahnutie cieľa smernice, ktorým je prechod od uzatvoreného, monopolného trhu s elektrickou energiou k otvorenému a konkurencieschopnému trhu. Následkom sporných opatrení by bol prístup nových podnikov na trh vážne ohrozený, dokonca znemožnený, a postavenie bývalého holandského monopolu by mohlo byť naďalej chránené pred konkurenciou iných podnikov nad rámec možností, ktoré zákonodarca Spoločenstva upravil v smernici pre zosúladenie vytvorenia trhu s elektrickou energiou so zachovaním záväzkov, ktoré boli prijaté podľa skoršej právnej úpravy.
- 63 Na strane druhej systém výnimky, ktorý je upravený v článku 24 smernice, slúži najmä na zabezpečenie rovnakého zaobchádzania s bývalými vnútroštátnymi monopolnými podnikmi, ktoré sa nachádzajú v podobnej situácii ako NEA. Toto rovnaké zaobchádzanie by mohlo byť ohrozené, ak by sa pripustilo, že každý členský štát by mohol nad rámec postupu a podmienok upravených v článku 24 smernice zvýhodniť svoj bývalý monopolný podnik, aby sa zaručila realizácia dlhodobých zmlúv, ktoré bývalý monopolný podnik uzavrel pred liberalizáciou trhu. Tým by sa porušil cieľ smernice uvedený v odôvodnení smernice č. 12, podľa ktorého „bez ohľadu na povahu organizácie trhu musí byť prístup do systému otvorený v súlade s touto smernicou a musí viesť k rovnocenným hospodárskym výsledkom v jednotlivých štátoch, a teda k priamo porovnateľnej úrovni otvárania trhov a priamo porovnateľnej miere prístupu na trhy s elektrickou energiou“.

64 Holandská vláda však tvrdí, že ustanovenia článku 3 ods. 3 a článku 17 ods. 5 smernice, ktoré povolujú prevádzkovateľovi sústavy za určitých okolností odmietnuť prístup do sústavy, ukazujú, že rezervácia určitej kapacity cezhraničného prenosu elektrickej energie nie je nevyhnutne v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie. Podobné úvahy rozvíjajú fínska vláda, ktorá sa odvoláva na článok 8 ods. 2 a článok 17 ods. 5 smernice, rovnako ako aj nórska vláda, a Komisia, ktorá sa tiež opiera o ustanovenia článku 17 ods. 5 a článku 3 ods. 3 tej istej smernice.

65 Článok 3 ods. 3 smernice povoľuje členským štátom za určitých okolností odchýlky od článkov 5, 6, 17, 18 a 21 smernice. Neuvádza sa však ani článok 7, ani článok 16 smernice. Preto sa na neho nemožno odvolávať pri odôvodnení odchýlky od článku 7 ods. 5 a článku 16 tejto smernice.

66 Pokiaľ ide o článok 17 ods. 5 smernice, môže prevádzkovateľ príslušnej prenosovej alebo rozvodnej sústavy odmietnuť prístup do sústavy, ak nemá na to potrebné kapacity, a pri odmietnutí musí náležite uviesť opodstatnené dôvody. Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 56 až 63 tohto rozsudku prednostný prístup odôvodnený existenciou uzavretých zmlúv, ktoré boli uzavreté pred nadobudnutím účinnosti smernice a bol priznaný nad rámec postupu stanoveného v článku 24 smernice, však nemôže byť považovaný za odôvodnený.

67 Článok 8 ods. 2 smernice stanovuje:

„Bez toho, aby bola dotknutá dodávka elektrickej energie na základe zmluvných záväzkov vrátane záväzkov pochádzajúcich zo zadania verejnej súťaže, dispečing

výrobných zariadení a použitie prepojovacích zariadení budú stanovené na základe kritérií, ktoré môže schváliť príslušný členský štát a ktoré musia byť objektívne, uverejnené a používané nediskriminačným spôsobom, ktorý zabezpečí riadne fungovanie vnútorného trhu s elektrickou energiou. Zohľadnia ekonomickú prioritu elektrickej energie z dostupných výrobných zariadení, prioritu prenosov v rámci prepojení a technické obmedzenia sústavy.“

68 Toto ustanovenie ani priamo, ani nepriamo neobmedzuje význam zásady zákazu diskriminácie upravenej v článku 7 ods. 5 a článku 16 smernice. Preto sa ho nemožno účinne dovolávať.

69 V tomto kontexte sa nemožno ďalej dovolávať posledného odôvodnenia smernice, ktorý uvádza Komisia, podľa ktorého smernica predstavuje ďalší stupeň liberalizácie trhu s elektrickou energiou, ale prekážky v obchode s elektrickou energiou pretrvávajú medzi členskými štátmi. Toto odôvodnenie je formulované všeobecne a nemôže odôvodniť odchýlky z článkov 7 ods. 5 a 16 smernice.

70 Rovnako je to v prípade odôvodnenia smernice č. 5, ktorého sa dovoláva NEA, na základe ktorého musí byť vnútorný trh s elektrickou energiou vytváraný postupne.

Postupná povaha liberalizácie vyplýva z toho, že by mal byť v roku 2000 trh otvorený iba veľkým spotrebiteľom, následne v roku 2002 stredným spotrebiteľom a nakoniec v roku 2004 všetkým spotrebiteľom. Tento postupný charakter je upravený okrem toho v ustanoveniach o prechodných výnimkách článku 24 smernice. Odôvodnenie smernice č. 5 však nepredstavuje základ pre odchýlky z článkov 7 ods. 5 a 16 smernice.

- 71 Z uvedených úvah vyplýva, že prednostný prístup k časti kapacity cezhraničného prenosu elektrickej energie, ktorý bol udelený prevádzkovateľovi z dôvodu záväzkov vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti smernice, ale bez toho, že by rešpektovali postup upravený v článku 24 smernice, musí byť považovaný za diskriminačný v zmysle článku 7 ods. 5 a článku 16 smernice, a teda v rozpore s týmito článkami.
- 72 NEA a fínska vláda však uvádzajú, že hospodársky subjekt, ako je NEA, má právo plniť medzinárodné zmluvy SEP na základe zásady ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty.
- 73 Zásada ochrany legitímnej dôvery patrí medzi základné zásady Spoločenstva (pozri najmä rozsudky zo 14. októbra 1999, Atlanta/Európske spoločenstvo, C-104/97 P, Zb. s. I-6983, bod 52, a z 15. júla 2004, Di Leonardo a Dilexport, C-37/02 a C-38/02, Zb. s. I-6945, bod 70).
- 74 Podľa ustálenej judikatúry je možnosť dovolania sa zásady ochrany legitímnej dôvery prístupná každému hospodárskemu subjektu, v ktorom inštitúcia vzbudila

odôvodnené očakávania. Ak však mohol opatrný a obozretný hospodársky subjekt predvídať prijatie opatrenia Spoločenstva, ktoré sa týka jeho záujmov, nemôže sa po jeho prijatí odvolávať na uvedenú zásadu (pozri najmä rozsudky Atlanta/Európske spoločenstvo, už citovaný, bod 52, ako aj Di Leonardo a Dilexport, už citovaný, bod 70).

- 75 V tomto prípade inštitúcie Spoločenstva neprijali nijaké opatrenie ani nekonali tak, aby bolo možné počítať so zachovaním legislatívneho stavu platného v rokoch 1989 a 1990, počas ktorých boli medzinárodné zmluvy SEP uzavreté.
- 76 Osobitne, keď v rozsudku z 23. októbra 1997 Komisia/Holandsko (C-157/94, Zb. s. I-5699), Súdny dvor zamietol žalobu Komisie, ktorá žiadala o určenie, že v právnom stave platným pred nadobudnutím účinnosti smernice bol článok 37 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 31 ES) porušený holandskou legislatívou, v tomto prípade zákonom EW 1989, ktorý priznával SEP výlučné právo dovozu elektrickej energie, nijako však nezaručoval *status quo* legislatívy na úrovni Spoločenstva.
- 77 Okrem toho smernica predstavuje druhú fázu liberalizácie trhu s elektrickou energiou, keď prvú fázu upravovala smernica Rady 90/547/EHS z 29. októbra 1990 o tranzite elektrickej energie prenosovými sieťami (Ú. v. ES L 313, s. 30; Mim. vyd. 12/001, s. 147). Podľa prvého bodu odôvodnenia tejto smernice Európska Rada na svojich ďalších zasadnutiach uznala potrebu vytvorenia jedného vnútorného trhu v energetike. Na strane druhej v oznámení o zvýšení prenosu elektrickej energie v Spoločenstve: základný prvok realizácie vnútorného trhu s energiou,

z 29. septembra 1989 [KOM(89) 336, konečné znenie] [*neoficiálny preklad*], Komisia stanovila možnosť, že prenosové sústavy elektrickej energie vyhradené vnútroštátnym alebo regionálnym monopolným podnikom by mali byť k dispozícii tretím osobám, a považovala za potrebné odstrániť dovozné a vývozné monopoly (pozri body 2 a 52 tohto oznámenia).

78 Na základe vyššie uvedeného nemožno tvrdiť, že inštitúcie Spoločenstva vzbudili v SEP odôvodnené očakávania na udržanie si monopolu na dovoz elektrickej energie do Holandska alebo zachovanie prednostného práva na užívanie cezhraničnej energetickej prenosovej sústavy až do uplynutia uzavretých medzinárodných zmlúv.

79 Orgány verejnej správy v Holandsku prijali vnútroštátny právny rámec, v rámci ktorého uzavrela SEP medzinárodné zmluvy, aby splnila svoju úlohu vo všeobecnom hospodárskom záujme dbať na spoľahlivé a efektívne fungovanie verejného rozvodu elektrickej energie s čo najnižšími možnými nákladmi s ohľadom na spoločnosť. Členský štát však nemôže zaväzovať Spoločenstvo takým spôsobom, že nemôže začať alebo pokračovať v liberalizácii trhu s elektrickou energiou.

80 Čo sa týka zásady právnej istoty, táto zásada najmä vyžaduje, aby právna úprava, ktorá má nepriaznivé dôsledky pre jednotlivcov, bola jasná a presná a jej uplatnenie bolo predvídateľné pre tých, ktorí jej podliehajú (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. decembra 1987, Írsko/Komisia 325/85, Zb. s. 5041; z 13. februára 1996, Van Es Douane Agenten, C-143/93, Zb. s. I-431, bod 27, a z 15. februára 1996, Duff a i., C-63/93, Zb. s. I-569, bod 20).

- 81 Rovnako Súdny dvor už rozhodol, že nemožno veriť v absolútnu nemennosť legislatívy, je možné len spochybniť spôsob uplatnenia takejto zmeny (pozri, pokiaľ ide o zmenu legislatívy, ktorou sa ruší právo odpočtu dane z pridanej hodnoty pri určitých nákladoch týkajúcich sa nájmu nehnuteľností, rozsudok z 29. apríla 2004, Gemeente Leusden a Holin Groep, C-487/01 a C-7/02, Zb. s. I-5368, bod 81). Rovnako zásada právnej istoty nevyžaduje neexistenciu legislatívnej zmeny, ale skôr vyžaduje, aby zákonodarca zohľadnil osobitnú situáciu hospodárskych subjektov a v prípade potreby prispôbil uplatňovanie nových právnych predpisov.
- 82 Z toho dôvodu je dôležité zdôrazniť, že smernica obsahuje ustanovenia, ktoré umožňujú zohľadniť osobitné situácie hospodárskych subjektov, akým je SEP v kontexte liberalizácie trhu s elektrickou energiou. Najmä vo svojom článku 24 poskytuje smernica členským štátom možnosť požadovať výnimku z článku 7 ods. 5 a článku 16 v prípade záväzkov alebo záruk prevádzky vydaných pred nadobudnutím účinnosti smernice. Holandské kráľovstvo nevyužilo túto možnosť (pozri rozhodnutie 1999/796, bod 44).
- 83 Komisia uvádza, že v smernici neexistuje úprava povinnosti rozviazania zmlúv, akými sú medzinárodné zmluvy SEP. Táto situácia však neopravňuje nezohľadňovať ustanovenia smernice z dôvodu, že takéto nezohľadnenie je potrebné na plnenie týchto zmlúv. Navyše rozviazanie týchto zmlúv by bolo iba nepriamym a možným následkom tejto smernice. Okrem toho smernica nebráni subjektu, akým je SEP (neskôr od 2001 NEA), predať mimo Holandska elektrickú energiu, ktorú sa zaviazala kúpiť v súlade so svojimi medzinárodnými zmluvami.
- 84 NEA sa ďalej dovoľáva iného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1228/2003 z 26. júna 2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné

výmeny elektrickej energie (Ú. v. ES L 176, s. 1; Mim. vyd. 12/002, s. 175), a to najmä bodu 2 prílohy tohto nariadenia pod názvom „Postavenie dlhodobých zmlúv“, podľa ktorého „existujúce dlhodobé zmluvy nemajú prednostné právo, keď príde k ich obnoveniu“. Podľa NEA z tohto ustanovenia vyplýva, že zmluvy, ktoré boli uzavreté pred nadobudnutím účinnosti tohto právneho predpisu, sa musia plniť.

85 Tento argument už nemôže zmeniť doterajšie posúdenie. Uvedené ustanovenie, ktoré totiž v posudzovanom období ešte nebolo účinné, je úplne v súlade s výkladom článku 7 ods. 5 a článku 16 smernice, ktorý je uvedený v bodoch 56 až 63 tohto rozsudku, a nemôže byť spochybnené. V danom prípade sa potvrdzuje, že možné výnimky priznané v zmysle článku 24 smernice nemôžu ísť nad rámec trvania záväzkov, ktoré sú uvedené v zmluvách uzavretých pred nadobudnutím účinnosti smernice.

86 Tieto úvahy neprejudikujú odpoveď na otázku, či a v akej miere môže podnik, akým je NEA, na základe vnútroštátneho práva, požadovať náhradu škody, ktorá mu vznikla, z dôvodu rozhodnutia holandských úradov nežiadať o výnimku na základe článku 24 smernice v súvislosti so spornými opatreniami.

87 Z týchto predchádzajúcich úvah vyplýva, že okolnosti predložené účastníkmi konania v ich vyjadreniach Súdnemu dvoru neumožňujú úspešne sa dovolávať zásady ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty.

88 Na druhú otázku preto treba odpovedať tak, že:

- článok 7 ods. 5 a článok 16 smernice sa nevzťahujú iba na technické predpisy, ale treba ich vykladať v tom zmysle, že sa musia uplatniť pri každej diskriminácii,

- týmto článkom odporujú vnútroštátne opatrenia, ktoré pridelujú podniku prednostne kapacitu cezhraničného prenosu elektrickej energie, bez ohľadu na to, či tieto opatrenia pochádzajú od prevádzkovateľa sústavy, od kontrolóra prevádzky sústavy alebo zákonodarcu, pokiaľ tieto opatrenia nie sú schválené v rámci postupu stanoveného v článku 24 smernice.

O prvej prejudiciálnej otázke

89 Prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 86 ods. 2 ES musí byť vykladaný v tom zmysle, že odôvodňuje opatrenia, ktoré sú sporné vo veci samej.

90 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku nie je potrebné odpovedať na prvú otázku.

O trovách

- 91 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 7 ods. 5 a článok 16 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou sa nevzťahujú iba na technické predpisy, ale treba ich vykladať v tom zmysle, že sa musia uplatniť pri každej diskriminácii.**
- 2. Týmto článkom odporujú vnútroštátne opatrenia, ktoré pridelujú podniku prednostne kapacitu cezhraničného prenosu elektrickej energie bez ohľadu na to, či tieto opatrenia pochádzajú od prevádzkovateľa sústavy, od kontrolóra prevádzky sústavy alebo zákonodarcu, pokiaľ tieto opatrenia nie sú schválené v rámci postupu stanoveného v článku 24 smernice 96/92.**

Podpisy